

Prevosteekhoorn

Vincent Elders, Zoogdiervereniging



In de bijdrage over de herkenning van exotische eekhoorns in de vorige Kijk op Exoten is de prevosteekhoorn buiten beschouwing gelaten. Voornamelijk omdat deze tropische soort (nu nog) een kleine kans heeft om te overleven in het Nederlandse klimaat. Maar aangezien het de meest gemelde soort van 2024 is op het Meldpunt Exotische Eekhoorns, is het toch zinvol de soort te behandelen.

Herkenning

De prevosteekhoorn (*Callosciurus prevostii*), ook wel Prevosts klapperrat, driekleureekhoorn of Prevostklappereekhoorn heeft, naast zijn vele namen, ook veel kleuren. De meeste individuen hebben een driekleurige vacht met zwart op de snuit, voorhoofd, rug en de gehele staart, wit op de wangen, flanken en dijen, en een oranje tot roodbruine buik en binnenzijde van de poten. Er zijn tot 44 ondersoorten benoemd gebaseerd op variatie in kleur, maar het is onzeker of dit daadwerkelijk allemaal valide ondersoorten zijn, of dat het variatie binnen dezelfde soort betreft. Het is een vrij grote eekhoorn met een kop-romplengte van 20-27 cm, een staart van vergelijkbare lengte en een lichaamsgewicht van 150 tot 500 gram.

Herkomst en leefwijze

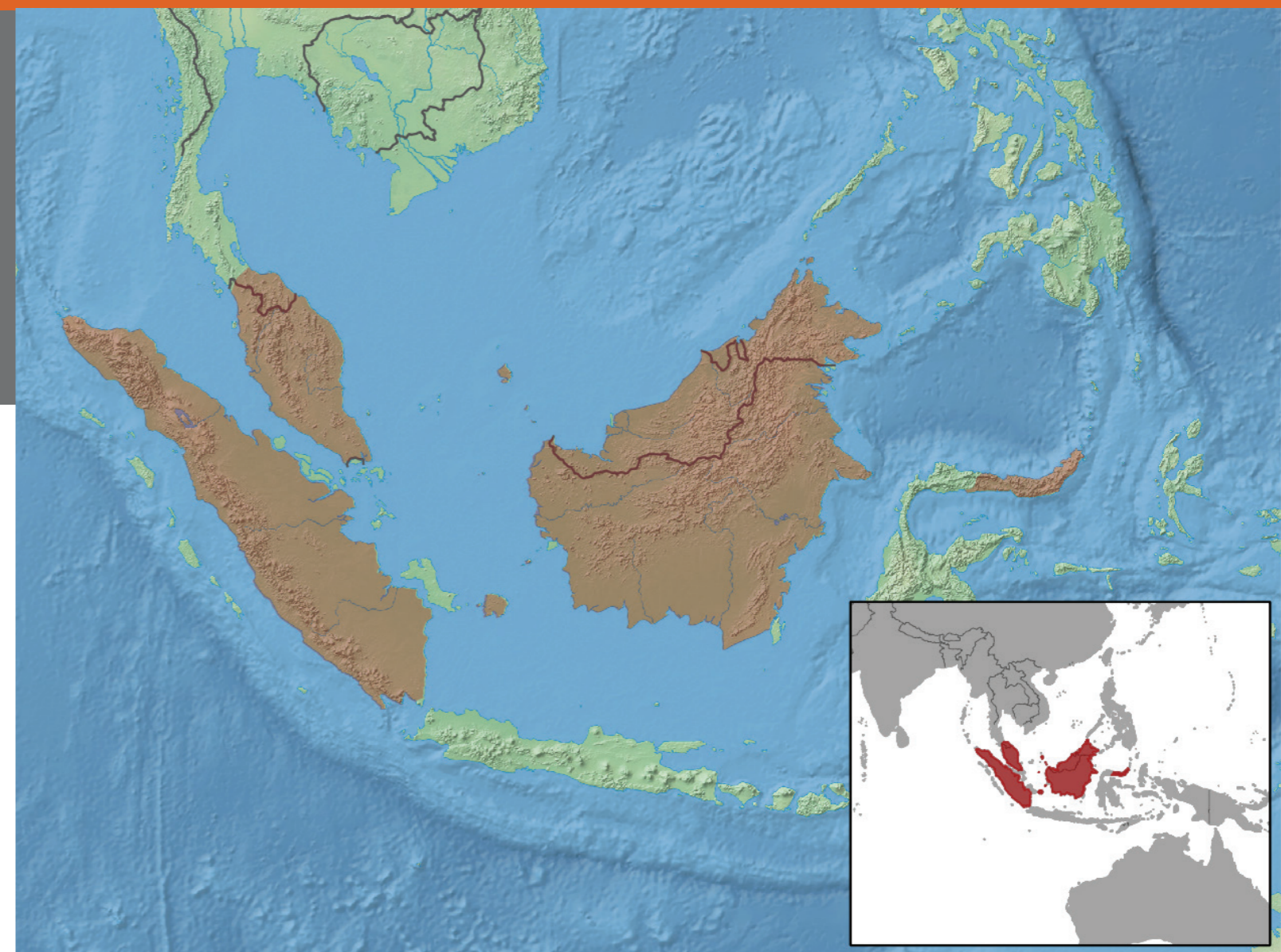
Deze kleurrijke eekhoorn komt oorspronkelijk voor in de tropische regenwouden van Zuidoost-Azië, met het grootste deel van de natuurlijke verspreiding in Maleisië, op Borneo en Sumatra. Prevosteekhoorns zijn voornamelijk dagactief en verblijven het grootste deel van de tijd in boomkronen. Voor overnachting en het werpen van jongen worden nesten van takken en bladeren gemaakt in een boomholte of hoog in de kroon van een boom. Het dieet bestaat voornamelijk uit plantaardig voedsel als vruchten, zaden, noten, knoppen, jongen scheuten en bast aangevuld met insecten, vogeleieren en jonge vogels. Ze leven voornamelijk solitair of in paren. Ze krijgen maximaal vier worpen per jaar, met gemiddeld twee tot vier jongen per worp.

Verspreiding buiten het natuurlijk areaal en risico's

Buiten zijn natuurlijke verspreidingsgebied zijn, in de GBIF-database, waarnemingen van de prevosteekhoorn bekend uit het noorden van Thailand, Myanmar, de zuidelijke punt van India, Sri Lanka, de Verenigde Staten, België en Nederland. Door zijn mooie uiterlijk wordt de soort veel als huisdier en in dierentuinen gehouden. De kans dat deze tropische soort zich in Nederland en België kan handhaven in het wild is klein, maar kan toenemen door klimaatverandering.

Het houden van de prevosteekhoorn is in sommige gevallen risicovol gebleken, omdat de soort kan optreden als vector voor het voor mensen dodelijke Borna-virus (VSBV-1). Een onderzoek in Duitsland, Nederland en het Verenigd Koninkrijk, opgezet nadat een aantal fokkers en verzorgers van eekhoorns was gestorven aan encefalitis, heeft geresulteerd in het vinden van 11 met VSBV-1 besmette eekhoorns. Vijf van deze eekhoorns waren prevosteekhoorns en twee gevallen waren afkomstig uit Nederland. Probeer deze soort dan ook niet zelf te vangen als je hem in het wild tegenkomt.

Figuur 1. Prevosteekhoorn in Smithsonian National Zoological Park. (Foto: David J. Stang)



Figuur 2. Verspreiding van de Prevosteekhoorn in Zuidoost-Azië. (Bron: IUCN)

De soort wordt sinds 2018 in Nederland sporadisch in het 'wild' waargenomen, voornamelijk in tuinen in stedelijk gebied. Geverifieerde waarnemingen zijn bekend uit 2018 in Heel, 2020 in Weert (uiteindelijk gevangen), Rosmalen en Kaatsheuvel (tot in 2021). Sindsdien zijn er geen geverifieerde waarnemingen binnengekomen tot er dit jaar vier meldingen binnenkwamen. Alleen bij terugkerende meldingen uit dezelfde omgeving is het voor ons de moeite waard om een vangactie in gang te zetten. Dus zie je een van deze geweldig mooie, maar in Nederland niet thuishorende eekhoorns, geef het dan door op het Meldpunt Exotische Eekhoorns.

Wil jij ook een exotische eekhoorn melden?
Bezoek dan ons [meldpunt exotische eekhoorns](#).

